

Pap János (1918–2002)

Halottakról jót vagy semmit – szól a régi latin közmondás. Az életének 83. évében elhunyt újságíró, tucatnyi könyv és több száz cikk szerzője, az OMIKK első sajtó- és propagandafőnöke, az Aranytollas Újságírók Társaságának alapítója halálakor azonban bajba kerül a megemlékezést író: a sok jó leírásának – akár megemlékezésének is – az oldalterjedelem szab szigorú határt.

A legfőbb életrajzi adatok KI KICSODA-szerű sorolása még csak könnyű. A *dr. Pap Ferenc* ügyvéd és *Lederer Paula* házasságából 1918. június 11-én született János közgazdasági egyetemet, majd MUOSZ Újságíró Akadémiát végzett; ezután egyetemi asszisztensként (1938), a Magyar Általános Köszénbánya tisztviselőjeként (1939), az Államrendőrség Főkapitánysága információs osztályvezető-helyetteseként (1945), a Kisiparosok Országos Szövetségének érdekképviselői titkáráként (1946) dolgozott; 1951-től nyugdíjba vonulásáig (1983) a hajdani Országos Műszaki Dokumentációs Központ és Könyvtár, majd Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár propagandavezetőjeként tevékenykedett; végül a Külügyminisztérium Diplomáciai Testületének külképviselői sajtófőnökeként kamatoztatta tudását. 1957-ben elnyerte az MTA Technikatörténeti Főbizottság tudománytörténeti pályázatának fődíját, 1986-ban MUOSZ Aranytoll kitüntetésben részesült. Főbb művei: *Kempelen Farkas* (1955), *Az első felszállás – Asbóth Oszkár* (1956), *Puskás Tivadar* (1960), *A nagy pillanat* (1962), *1000 kérdés – 1000 felelet a technika világából* (1964), *Alkotó emberek* (1970), *Kis történet tudósokról* (1973).

Az adatok sorolásából kitűnik: a SZAKEMBER Pap János munkásságának legnagyobb részét – életének 32 évét – az OMKDK, majd OMIKK szolgálatában töltötte, ahol szaktudásával és személyes varázsával megteremtette a korszerű könyvtár sajtó- és propagandavezetőjének (mai nevén PR-vezetőjének) ország-szerte meg- és elismert etalonját. Ebben az emberöltőnyi időszakban kiadványok és kiállítások sora fémjelzi tevékenységét: előbbieik köre az intézményi prospektusoktól a reklámfilmeken át az OMIKK történetét bemutató jubileumi kiadványig terjed, utóbbiak között a magyar autógyártás 50. évfordulója alkalmából rendezett kiállítástól kezdve az intézmény első hannoveri megjelenésén keresztül a *Farkas Bertalan* ürrépülésének második napján megnyílt Űrkutatás szakirodalma című rendezvényig közel negyedszáz kiemelkedő esemény szerepel.

Ami az adatok sorolásából hiányzik: mint KOLLÉGA (jelen sorok írójának első OMKDK-s főnöke) kedvelni való ember volt, segítőkész, érdeklődő, nagyvonalú, nyílt és őszinte. Olyan munkatárs volt, aki a jelentős sikerek és elismerések mellett is közvetlen tudott maradni, aki csendes és nyugodt hangon mondta el a legszigorúbb kritikát is, aki az „élni és élni hagyni” elv alapján támogatta a fiatalok új elképzeléseit és ötleteit, aki a portástól a főigazgatóig mindenkiel emberbaráti viszonyt tartott, és aki nem restellte bevallani, ha néha tévedett.

És ami szintén hiányzik: mint ÚJSÁGÍRÓ (írja b.zs. a *Magyar Sajtó* 2002/9. számában): „Hihetetlen energiával csinált mindent. Élvezet volt hallgatni, ha a napi politikáról, a szakmáról vagy éppen a szíve csücské-ről, az Aranytollas Újságírók Társaságáról beszélt. Mindig mosolygott, elegáns és pontos volt – a múlt zsunalisztája. Ja, és mindig dohányzott. De nem volt annál szívmengetőbb, mint amikor ez a kedves, nagyapám-szerű ember elővette a mikrofont formáló öngyújtóját. Ilyenkor mindig eszembe jutott: az utolsó porcikáig újságíró.”

Senki sem pótolhatatlan – mondja egy újkori magyar közmondás. Ez azonban Pap Jánosról szólva sem emberi, sem szakmai vonatkozásban nem igaz. Előbbi állítást mindazok cáfolhatják, akik ismerték Őt; utóbbi állítás legfőbb bizonyítéka, hogy a BME OMIKK Tudománytörténeti Műhelye által kiadott – egyre gazdagodó – CD-ROM-kiadványok szerkesztésének egyik legértékesebb forrásanyagát az az archívum képezi, amelyet Pap János évtizedeken át épített a tudomány és technika hazai és külföldi kiválóságairól. De ami általa már tovább soha nem gyarapszik.

Árkos Iván